

#tuitsdecultura

La Reina Isabel II és Benjamin Button.

@bruno_oro
Bruno Oro Actor i músic

Qualsevol anàlisi política a Catalunya ara té, com els iogurts, data de caducitat: 11-S. Tornem a parlar quan hagi passat el tercer tsunami.

@ernestfolch
Ernest Folch Editor

La ciudad es –debería ser– responsable de sus calles, sus aceras, sus basureros, su iluminación.

@Margo_Glantz
Margo Glantz Escriptora

Me pone muy triste ver a los actores que salen en los anuncios de TV, porque seguro que en algún momento ellos también tuvieron sueños.

@carlopadial
Carlo Padial Escriitor i dibuixant

JORDI MASSOT

ments. No es pot plantejar cada sis mesos si la revolució ha tingut èxit o no. En la base, va ser el canvi humà el que va provocar conseqüències polítiques”.

Dos polsos –vèncer la por i mostrar confiança, en ser capaç d’eleger el seu destí–, bateguen amb força des del fons de la novel·la. Al-Aswani –ho ha escrit així– propugna que el general Al-Sissi faci el màxim d’esforços per expulsar la corrupció, creï impostos progressius, reduïxi la pobresa i respecti la llei que garanteixi les llibertats individuals i posi fi a les tortures i a les detencions. O com diria el dentista amic dels seus pacients, que van veure’l al despatx no perquè els arrenqui un queixal sinó per xerrar amb ell en un cafè, la solució per a Egipte no és triar entre dos mals. Què prefereixes que t’arrenqui, la cama esquerra o la dreta?, sinó tenir valor per dir que cap de les dues.

Sobre els governs occidentals i els seus dilemes entre defensar tirans que posen a ratlla els islamistes o permetre que governin els que han guanyat a les urnes, Al-Aswani va dir que cal anar amb compte amb la terminologia, per-

què sovint un mateix terme pot tenir significats oposats per a cadascun dels interlocutors que els utilitzen. “Els governs occidentals solen seguir el Govern dels Estats Units. Destruir un país com l’Iraq i matar un milió de ciutadans no és la millor manera de construir

IRAQ

“Destruir un país no és la millor manera de construir la democràcia”

EL REI FARUK

“És un personatge que estimo, perquè va ser un ésser desgraciat”

la democràcia”. Pel que fa a Líbia o Síria, l’escriptor replica que “a Egipte l’Estat existeix des de fa cinquanta segles, quan Líbia són tres o quatre tribus que Al-Gaddafi va intentar unificar i a Síria hi havia un govern d’una religió, alauita, molt minoritària”.

Al-Aswani va començar a escriure aquesta obra el 2008, però feia molt més temps que l’escriu dins el cap. Des que, quan era petit, acompanyava el pare, advocat del glamurós al Club Automòbil, allà i ell l’esperava durant hores sentint les històries que li explicaven els treballadors. “Uns empleats que estimaven molt el rei Faruk, un monarca que va viure un drama. Educat a Anglaterra, amb una mare terrible, va tenir un accident que va tenir una influència decisiva en les seves competències sexuals. I com fan molts impotents, s’envoltava de noies molt atractives per dissimular i aparèixer com un playboy. No era cert, esclar. El seu drama va ser que sempre va estar esperant un cop d’Estat fins al punt que va semblar fins i tot que el desitjava perquè s’acomplís el seu destí. És un personatge que estimo, perquè era desgraciat. No tenia nivell per ser rei d’Egipte. Jo, el que he fet, és servir-me de la història com a marc i introduir-hi elements de la meua imaginació. Dins d’una coherència. si el rei va morir a l’exili els anys seixanta, mai no posaria que es va suïcidar als anys quaranta”.

La publicació d’Al-Aswani només en català trenca una dinàmica

El 1984 edita el llibre sense recórrer al paraigua d’una editorial en castellà

J. MASSOT. Barcelona

La literatura en català té un handicap afegit al limitat nombre de lectors: molts parlen usualment en català, però s’estimen més llegir en castellà. Com cal trencar aquesta inèrcia? Aquest any la Setmana del Llibre fa una aposta amb uns resultats que es veuran els propers mesos. Ahir va presentar el nou llibre d’un autor de masses, l’egipci Al-Aswani, publicat per Edicions de 1984 sense esperar l’edició castellana. *L’Automòbil Club d’Egipte*, traduït de l’àrab per Jaume Ferrer, trenca la dinàmica que les editorials catalanes busquin automàticament el paraigua de les castellanques per repartir costos del viatge promocional o aprofitar el ganxo mediàtic dels llançaments publicitaris conjunts. Fins ara, les editorials que ho havien intentat, van acabar desistint i l’hàbit de llegir en castellà els autors estrangers de prestigi es va mantenir.

Josep Cots, d’Edicions de 1984, ha presentat anteriorment autors estrangers sense necessitat que tingués una parella castellana, però eren autors minoritaris. Amb Al-Aswani, que va obtenir un èxit de vendes amb *L’Edifici Iaquibian*, és diferent. “Al-Aswani és un autor que hem seguit des del principi. Vaig contractar el seu primer llibre per només tres línies que vaig llegir sobre ell d’una agència de notícies. Després va arribar el boom de *L’edifici Iaquibian* i vam continuar publicant-li els llibres. Els trèiem al carrer juntament amb les traduccions al castellà de Maeve. Ara els drets els té una altra editorial, Penguin Random House, però ells no han cregut convenient publicar el llibre ara”. El seguidor català de l’escriptor egipci haurà de llegir la versió d’Edici-

ons de 1984, com quan a Espanya només es trobaven versions argentines o catalanes de Faulkner, tret que tingui l’hàbit de llegir en altres idiomes.

Montse Ayats, directora de la Setmana del Llibre, està satisfeta amb l’experiència. “Volíem haver-hi portat també Katherine Pancol, que té llibre nou, però al final no va ser possible”.

Les editorials catalanes solen pactar amb les castellanques la data de publicació i les campanyes publicitàries dels seus llibres traduïts, però cada vegada hi ha més editorials en castellà que fan doblat en català, com Anagrama, Minúscula, Libros

JORDI MASSOT

Vista de la Setmana del Llibre

del Asteroide o que tenen col·leccions en català, com Alfabeta, Tusquets o Penguin Random House (La Rosa del Vents) i al revés, editorials catalanes que també publiquen en castellà.

L’editorial barcelonina Raig Verd / Rayo Verde ja va néixer bilingüe l’any 2012. Publica simultàniament el mateix títol en tots dos idiomes. Un dels seus autors, el belga Peter Terrin, també va ser convidat per la Setmana del Llibre en Català, per presentar *El vigilant / El vigilante*. Ells, però, aniran a Madrid per continuar la promoció per als lectors castellans.